

TEVYNĖ

Organas Susivienijimo L. A.

N. 4 Philadelphia, Pa. Sausio 26 diena 1901 m. metas VI.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

THE WEEKLY.

"TEVYNĖ" "FATHERLAND"
Organ of the Lithuanian National Alliance.

PUBLISHED EVERY SATURDAY
at 31 N. 9th str. Philadelphia, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

Publisher Rev. A. Kaupas.

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

Rates of Advertising.

one inch, once.....0.50
one inch, one month.....\$1.00
one inch, per year.....\$10.00

"Tėvynė" ne sanariams Susivienijimo kasztuoja per metą \$1.00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo.
REV. A. KAUPAS 114 Theodore str
Scranton, Pa.

ADRESAI.

Susivienijimo L. A. centralizskos vyriausybės.

Prez. kun. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

Vice-prezidentas: A. Daniseviczius
630 W. Centre str. Mahanoy City, Pa.

Kasierius: K. Radzeviczius
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius: T. Astramskas,
31 N. 9th. str. Philadelphia, Pa.

Peržiūrėtojai kasos: Rev. A. Milukas
Shenandoah, Pa.

S. Pranis, Newark, N. J.

Zinios isz pasvieczio.

Anglijos karaliene Viktorija mire.

Dieną 22 sausio 6.30 min. po piet numirė Anglijos karalienė Viktorija

pergyvenus szioj pasaulej 82 metu; sėdo ant karaliszko sosto 18 metu, karalevo per 63 metus.

Ant jos vietos užstojo dar karalumsunus Edvardas VII.

Afrika.

Anglijos viltis apglėbime dviejų szalių, Afrikoje Transvaaliaus ir Oranijos, dar susilpnėjo, ir karė ne tik kad nepasibaigė, bet liepsnodama pasekmingesne del burų darosi..

Padedant už vyriausį armijos vadą Afrikoj Lordą Kitchenerį, viltis buvo tartum geležiniame žmoguje, ir kad jis burus sugniauž, ir paims, o tuomi tarpu viena didė viltis gesdama, silpnina kitą, ir Anglija didėje rupestije. Pagal iszreiszkimą vieno didžio Transvaaliaus urėdniko, dienasztis viens sako: Po paemimui per anglus Pretorijos, skaitlius burų buvo tik 20,000, ir viltis karės vedimo maža. Kadą gi anglai pradėjo holerndrams moteriszkes ir kudikius atimt, tada pr. Oranijos Stein smagiai agitavodams, teip sujudino afrikoniszkus holendrus, kad umam laike pribuvo burams į pagelbą po 600 ir 800 gyventojų ir griebesį ik paskutiniam.

Transvaaliaus ir Oranijos szalis iszraziudintos teip, kad laike nedavežimo maistą, reikėtų gana bėdavot, arba gryžti adgalios nei prancuzams isz Maskolijos.

Neiszpasakytas darbsztumas ir darbsztumas burų Afrikoje užmonijo Anglijos vadovus ant dvasios. Burai pasidalinę į mažus pulkelius, užplaukė visas kolonijas, anglikai laikos tuom tarpu visai defendiszkos taktikos, ir žada agrissiviszikai užpul-

ti ant burų, kada sulauks isz Anglijos 30,000 kariaunos. Didelė sarmata del Anglijos, kuri negali rodos duoti su tai maža saujale burų, nes ir czionai Dievo pirsztas turi buti, nes burai kovoja del laisvės savo tėvynės, o anglai tiktai del aukso. Anglija į uvogą neįjim, kad Amerikoj su nativistų saujalėms ilgus metus kovojo, galutinai ji Anglija likos iszvyta, ir turėjo atsizadėti turtų Amerikos. Duok Dieve, kad ir Afrikoj tas pats anglikus patiktų!

Philipinu jenerolas pasidave.

Jenerolas Delgato pasikėlėlių vadas ant salos Tanay, padėjo ginklą ir liuosnoringai pasidavė amerikoniszakai administracijai su savo visu sztabu Italoy; pasidavimą priemė jenerolas Amerikos Hughes; bet pasikėlėlių skyriai druti po vadovyste jenerolų Bulion, Dioczo ir Quintin, turi užėmę gana drutas pozicijas kalnyuose provincijos Capiz.

Isz Lietuvos.

Paleisti isz kalėjimo.

Miravas sudžia Siberijoje Czapas, Landsbergas isz Maskvos, Czepanis isz Petrapilės, d-ras Alekna isz Archangelsko valdybos, panelės: Jodinskaitė, ir Bražiutė, ką ligsziol sėdėjo Liepojaus kalėjime, likosi paleisti, kaipo nekalti. Buvo jie suimti vientik už laiszkus, bet pasirodė, kad laiszkuose nieko tokio nesiranda, už ką juos galima butų bausti.

Sėdi dar Liepojaus kalėjime du daktarai: Voineikis ir Januszis ir stud. Janulaitis. Ambrozaitis likosi

paleistas už mažą kyszį, Sunku bus išsisukt ypacz d-rui Vaineikui. Jo prieteliai spėja, kad neaplenks jo keli metai išstrēmimo. S.

Sudegė.

Dvare Hruszovo ties Antopoliu (Gardino gub.) sudegė klojimai su javais ir kuliama maszina bei tvartai su 50 galvijų. Blėdies pasidarė apie 50 tukst. rublių. Savininkė to dvaro yra žinoma rasztininkė Marė Radzevicziutė. (Kraj).

Lietuviai Amerikoi.

Minersville, Pa. Neperseoniai buvo garsinta „Tėvynėje“ kad V. Krantauskas serga ligonbutyje, dabar jau pagijo, ir pradėjo eiti į darbą.

Krantauskas yra geras vyras ir darbininkas, gerai kad pagijo, nes gaila būtų, kad jaunas lietuvis turėtų nelaike patikti paliegi arba mirtį.

Minersvillės parapijonai, labai yra užganėdinti iš vietinio savo kunigo, kurs ant tiek izmtingai reikalus visus veda, kad apie ateinanciją vasarą, mislijama užbaigti mokėt skolą už pirktą bažnyčią.

Iš saliuņkų, biznis geriausei eina beviak Jurgiui Merkevicziui kurs ant vietos V. Meszkinio dar yra saliuņku; pas jį lankosi ne tik lietuviai, bet ir anglikų daugumas.

Minersvillei lietuviai su nepaprastu noru griebesi už pirkinėjimo saliuņų, kad kitą nėsapnuoti buvo negalima jog bus saliuņinku, o dabar jau už baro stovi.

Girdima, kad kortas Pottsvill'ės, žada daugiau neduoti naujai jieszkantiems licensų, nes jau tikrai per daug yra.

Philadelphia, Pa. Dieną 17 Sausio, buvo laikytas metinis mitingas lietuviszko „Laisvės Kliobo“.

Susirinkusie nutarė, kad neturintie sąnariai szios szalies ukėsiszkų popierų, kuoviaikiausiai pasirupintų izmokti gerai atsakymus prie ekzaminavojimo korte, ir nevilkinant gauti

popieras.

Laike balsavimų ant urėdninkų nelaikyt partiją jokią, balsuot reikia už gerą žmogų kas jis nebut, republikonas, demokratas ar socialistas,

Galop tapo rinkta vyriausybe.

Sens prezidentas p. Arbacziauskas visiszkai atsisakė, jog jam nevelijęs laikas pildyt ta urėdą, ir pastatyti du kandidatai pp. Idikas ir J. Kilikeviczius; iszrinktas daugumu balsų tapė J. Kilikeviczius buvęs pirmiaus tame kliobe prezidentu per penkeris metus. P. Kilikeviczius yra populariszkas žmogus, jam ir pritinka toks urėdas.

Sekretorium tape aprinktas viembalsiai senasis sekretorius p. Zuikis.

Kliobo sąnaris

J. J. K.....cze.

ŽINIOS ISZ AMERIKOS.

Socialistų balsavimas.

Pastarame laike Amerikoje pradėta teip interesuotis socializmu, kad per pastarus rinkimus galima buvo tikėtis didelio skaitliaus balsuotojų už abidvi socialistiszkas partijas. Tuo tarpu abudu socialistiszki kandidatai: Debs ir Malloney netikėtai gavo tik 130 tukstanczių balsų (Social – Demokratai 96,645, socialistai darbo 34,133). Jeigu sulyginsime tuos balsus su balsais Europos vieszpatystėse, tai pamatysime didelį skirtumą: tokioje Vokietijoje, neturincioje nē 50 mil. gyventojų, yra keli milijonai socialistų – balsuotojų, o Suv. Valst. ant 76 mil. atsirado tik keliolika tukstanczių. Bet atsiminkime, kad socializmas Amerikoje dar visai nesenas, kad kaipo polytiszka partija atsirado tik pirm ketverių metų. Sztai 1896 m. (Matchett, socialistų darbo partijos) gavo 36,274 balsus; pernai tos paczios partijos kandidatas Malloney turėjo tik 34,133 balsus, isz ko pasirodo, kad partija susimažino. Tai yra, susimažino iszpažintojai, jeigu teip pasakysime, gryno, teoretiszko socializmo, bet užtai pasidaugino skaitlius szalininkų

praktiszko socializmo (social – demokratai). Jeigu Debs nebutų suraszęs naujos, social – demokratiszkos platformės, senoji socialistų darbo partija, būtų gavus daug daugiau balsų, nors gal toli nevisus 130 tukstanzzių. Socialistiszkas laikrasztis „Daily People“ stacziai kaltina Debsą už nupuolimą socialistų darbo partijos.

„Polytiszka melagystė — raszo tas laikrasztis — kad populizmas tai socializmas, galėjo apgaut tik neat-sargiausius, vienog szių metų polytiszka melagystė, buk Social – Demokracija yra socializmas, buvo nesulygintiniai pavojingesnė: ėjo ji isz szaltinių, kurių pirmesnis susirizimas su socialistų darbo partija pridavė jai spalvą tiesos; kad prie to dar pridursime melagystę, buk „socialistai susivienijo“ po Debso skribele, melagystę, labai uoliai palai-kytą republikoniszkos pressos. galėsime suprasti, su koku smarkiu prieszu turėjome kautis 1900 m....“

Iš virszprivestų žodžių organo socialistų darbo partijos matyt, kad szalininkai pamatinių atmainų surėdyme Suv. Valstijų yra suskilę į dvi prieszingas viena kitai dalis ir kad praktiszkesnė, amerikiszka pusė, nors vadinama pusiau europiszkų idealistų „netikra“ (counterfeit) socialistiszka partija, jima virszų ant iszpažintojų gryno socializmo.

Kaip ir reikėjo tikėtis, daugiausiai socialistiszkų balsų, buvo New Yorko valstijoje (abidvi partijos gavo po 12 su virszum tukstanczių balsų). Paskui ją ėjo Massachusetts (12 su virszum tukst. balsų), Illinois (11 tukst.), Wisconsin ir Kalifornija (po 8 tukstanczius kiekviena) ir tt. Sekanczios valstijos visai nebalsavo už socialistus: Idaho, Louisiana, Mississippi, Nevada, South Carolina, North Carolina ir Wyoming.

S.

Panaikinimas armijos kantynų.

Laike Cleveland'o prezidentavimo likosi užvestos prie Suv. Valst. kariumenės karcziamos, kuriose parsidavinėjo alus, vynas ir kiti svaigi-

nami gėrimai. Vadinosi jos urėdiszkai kantynomis (canteen). Kareiviai – žinomi dykaduoniai – neturi darbo ir valkiojasi po karcziamas, pridirba visokių nesmagumų gyventojams ramių vietelių, sau, ir vyriausybei, – taigi duokime jiems (nusprenđė Cleveland) karcziamą ant vietos, jų abaze, kad nebutų tokių skandalų. Bet pasitaikė karė su Ispanija, eina dabar karė su Filipiniais, amerikiszki kareiviai vežasi su savim „Kantynus“, pasigeria akyvaizdoje žmonių, kurie nebuvo matę girto žmogaus, žemina amerikiecius akyse kubiecius bei filipiniecius. Nėgana to, pratina juos prie girtuoklystės.

Nuo szio jau nebus to. Suv. Valst. senatas uždraudė laikyt prie armijos „Kantynus“.

Humbugas.

Iz Washington'o pranesza, kad prezidentas McKinley gauna kasdien szimtus laiszky nuo prancuzų, norinczių vesti indijonkas ir gaut deszimtį tukstanczių dolerių pasogos. Mat tulas laikrasztis apgarsino, buk indijonkos negali gaut jau vyrų ir duoda 10 tukstan. tiems, kurie įas es.

Isz Susivienijimo dirvų.

Waterbury, Conn. 6 Sausio 1901 m.

Mes 11 Sus. L. A. kuopa matydami nesupratimus izdavime rokundos central. sekretoriaus T. Astramsko, savo susirinkime nutarėm pareikalaute aizskesnio darodymo ne kaip yra patilpė 44 num. „Tėvynės“, paviazdan įeiga:

- 1) Brockton, Mass. 70 kuop. Kubiliskių \$1.00
- 2) Pittsburg, Pa. izz Muncie Ind-Senkū \$3.00
- 3) Chicago, Ill. A. Graiczunas su motere ..... \$11.10 (ar dvieje tiek galėjo užmokėt?)

Isz iszeigos:

- 1) Randa Urbanikui nuo 18 Sept. iki 18 Oktober ..... 14.00 (kokia randa?)
- 2) Už asekravojimą (tur but ase-

kuravojimą) spaustuvės „Tėvynės“ James Boland izz Plymouth, Pa. 30.00

Ant kiek užsekuravota?

3) Kun. Kaulakiui atgrazinimas pažiczko (tur but paskolinimo) ant reikalų perkraustintos spaustuvės „Tėvynės“ į Philadelphiją, Pa. 30dol. (mums neaiszku? Mums rodosi czia privatiszkas reikalas. kad iszeigoje yra, kodel ineigoje nėra?)

4) Už 10 dienų prie knygų darbo 10 dol. (prie kokių knygų?)

5) Už darbą V. Slavėno paimta už burdą S. Astram. 12 dol. (suvisai nesuprantama, kokis ten darbas o ir burdas?)

6) T. Astramskui ant kraustymo spaustuvės 60 dol. (kokią, izz kur, ir į kur? Ar nebus tik tą paczią spaustuvę Tėvynės, už kurią kun. Kaulakiu sugražinta 30 dol.)

7) Kun. Žilinskui zoposto prie kraustymo spaustuvės (kokios ir izz kur ir į kur?) izz Plymoutho, Pa. 70 dol. ir vėl neaiszku, izdavime yra, o ineigoje nėra?)

Toliaus mes reikalaujam pilno iszsiteisinimo p. Astramsko izz užmetinėjimų p. p. Mikolainio ir Rinkevicziaus komiteto peržiurėtojų knygų. Mums keistai izzrodo už apgarsinimus nutraukti per dideli procentai. O ypatingai už „Motinėlės“, konstituciją (czia jog neapgarsinimas).

Kad ant praeito XV seimo, vienbalsei tapo iszrinktas (net po du kartu T. Astramskas „Tėvynės“ redaktorium, kodel protokule nepaminėta „T. Astramskas „Tėvynės“ redaktorium?“ Mes reikalaujam, kad protokulas butų kuo greicziausei pataisytas pagal nutarimus XV seimo.

Kad Astramskas gavęs pilną tiesą „Tėvynės“ redaktoriaus, kodel pavedė „Tėvynės“ redagavojimą k. Kaupui ką mes matom izz 45 num. „Tėvynės“?

Teipgi mes reikalaujam kad „Tėvynė“ nors kiek formaliszkaus butų sutaisyta t. y. kad apgarsinimai nebutų į tarpą skaitymų įsprausti, nes ir 200 dol. ant pagėrinimo paskyrta.

Kodel visus kuopų ant XV seimo įneszimus iki szio liai nepatalpino į „Tėvynę“? nes XV seimas teip nutarė.

Kad ant praeito XV seimo buvo nepripažinta Waterburio nauja katalikiszka kuopa, pagal XIII seimo nutarimus, kad vienam mieste negali butie dvi kuopos, ir jos delegatai atmesti, kodel centraliszkas komitetas savnorei pripažino, ir net keliose vietose „Tėv.“ n. 44 pagarsino katalikiszką naują kuopą. Teipgi mes norime žinoti, kokį vardą davėt mus senajai kuopai?

Geistina butų kad ir kitos kuopos szitą mus atsiszaukimą apsvarstyty, ir paduoty savo pažvalgas.

Palei norą visos kuopos pasiraszome:

P. S. Pruselaitis
Pr. Yashinskas
M. J. Damijonaitis
J. Tereila pr. kuop.

Toks tai atsiliepinimas Waterbury'o 11 kuopos. Talpiname jį, kad parodit, kokiais dalykais užpyldinta but „Tėvynė“, jaigu priimtumem rasztus kožno vieno Sus. L. A. sąnario arba kuopos. Pirma dalis szito atsiliepinimo yra paskirta Centraliszkam Komitet. ne visuomenei. Jaigu kuopa butų tuos užklausimus prisiuntus Cent. Kom., p. Astramskas butų ir teip paaiszkinęs „Tėvynėje“ inėjimus ir iszėjimus kurių 11 kuopa nesuprato, ir nebutų reikėję kartoti tuos paczius daktus po du syk.

Antroje dalyje atsiliepinimo, pajudinti klausimai, galintieji apeiti visus sąnarius Sus. L. A., bet ir jie ne visi padaryti su gera intencija. Pav. redaktorystės klausimas pakeltas yra, mums rodosi tik delto, kad suerzint tarpu savęs Central. Kemitetą, arba bent užsiundit vieną dalį Susiv. sąnarių priesz kitą. S a p i e n t i s a t. Akyva. delko 11 kuopa teip rupinasi apie redaktorystę Astramsko, kad to klausimo pats Astramskas nejudina....

Ant kitų klausimų trumpi atsakymai.

„Tėvynė“ netalpino ik szio kuo-

IŠ KELIONĖS PO EUROPA.

Parašė Kun. J. Žilinskas.

Paryžius ir Paroda.

Viršui priklijuotos kortelės rodė tik abelnus skyrių padėjimus. Viršui šėpos primuštas parašas aiškino, kad tai yra „lietuviškos knygos, spaudintos nuo 1884 iki 1900 metų“. Parašas nesuvis atsakantis, nes nepaženklino, kas del mūsų buvo svarbiausiu dalyku, jog tos knygos priešais valdžios padavadijimus yra spaudintos užrubežiuose (kontrafakcija). Durys šėpos buvo visados užrakytos, knygas galima buvo matyti tik per stiklą.

Prie šėpos šono, nuo grinčios, ant dratų sukabinta po vieną exempliorių visų šimet išėinančių Amerikoje ir Europoje lietuviškų laikraščių su lotyniškais literomis. Virš tų primušta rankos darbo mapa, rodanti iš kur kuris laikraštis į Lietuvą ateina. Parašas toks: *Jurneal Lithuanienis*. Apačioje laikraščių ant staliuko padėta Kataliogas lietuviškų knygų (lietuviškai), Baltromaičio Bibliografija (maskoliškai). Tas gulėjo per visą parodos laiką ir niekas jų nejudino. Ale, atėjus pirmai laidai naujojo Albumo, išleisto kun. Miluko, bandėme ir tų po vieną exempliorių padėti ant staliuko. Iš ryto padėjus, vakare jau jų vis nebuvo. Ant gražaus daigto mat kiekvienas greit pasukvatija.

Po kitai dešinei platformės pusei, simetriškai su knygų šėpa, pakabinta ant sienos nedidelė dėžė apie 3½x3 pėdų, kur, teipat po stiklu, padėta kelios senesnės knygos, spausdintos prieš 1863 metus: *Punktai Sakymų Širvydo*, *Lietuviškai - Vokiškai ir Vokiškai - lietuviškai žodynas Mieleke's*, *Surinkimas Pamokinių Niezabitozskio*, *Žemaičių Vyskupystė Volončausko*, *Poezijos Želvoičiaus*, *Dainos Daukanto*, *Šiaurėniškis Senelis*, knygelė *Evangelijų*. Du rankraščiai: *Lauryno Ivinskio Naktys ir Sudna Diena* ir *V. Kudirkos Keistutis*. Viena knyga maskoliškais literomis ir vienas atsišaukimas *Muravjevo lietuviškai* (graždanka) ir rusiškai į lietuvius, laike maišto. Dvi perrašytos spausdintų knygų kopijos, prisiųstos iš Žemaičių. Visų šitų parodinių titulų yra atverti ir publika gali juos matyti, skaityti.

Parašas virš tos dėžės padėtas toks: *Quelques documents sur la litterature lithuanienne*. Nekurie dokumentai lietuviškos literatūros.

Šėpukė su Prūsų gotiškais literomis spausdintoms knygomis, apie 2 pėdų pločio, 4 ar 5 augsčio, prikalta prie sienos arti durių, suvis atskirioje vietoje. Turi keturias lentynas. Ant vienos lentynos sudėti laikraščiai, ant kitų trijų knygos, daugiausiai dvasiškos intalpos. Prie šėpukės yra lietuviškas parašas: *Kristaus Kranjas ir Teisybė man geriausia est Grožybė*. Prie šono sukabinti prusiški laikraščiai: *Tilžės Keleivis*, *Nauja Liet. Zeitunga*, *Liet Zeitunga*, *Konservatyvų Laiškas*, *Pakajaus Paslas*, *Saulėteka*, *Pasiuntinystės Laiškas*.

Jei jums taikėsi kada matyti paveikslą Lietuviškos Grinčios, galėjote užtemyt po tiesej, ties stovinčia prie kerčios moteriške, keturkampę augštą šėpukę, kurioje, nuo kampo į kampą matyt sukryžiuoti lyg du kardai, yra tai lasdos, gražiai išrėžytos (prisiųstos iš *Vilkaviškio pavieta*). Viršuj, tarpe lasdų, matyt balsganuoja du sidabriniai lenciugėliai, vienas storesnis, kits plonesnis (darbo nekoko *Siručio*, *Suv. g.*). Šone lasdų regėti medinė figura kunigo (*Kauno g.*). Po lasdomis dvi bonkos, kuriose artistiskai yra išdirbtos figuros nukryžiojimo (*Kauno g.*). Apart to toj šėpoj, po stiklais, yra padėtos seno-

viškos lietuviškos kanklės, ir keli kiti mažmožiai. Šėpa, kaip matote, nors pastatyta prie platformės krašto, nepriguli jau prie grinčios.

Priešais Lietuvišką Grinčią, keletą pėdų atstui nuo platformės, kad liktu takas del perėjimo, ant grindų stovi dvi žemos, ant augštų kojų pastatytos šėpukės, kiekviena apie 6 pėdų ilgio ir 2 pėdų pločio, kokias paprastai krautuvėse vartoja del sudėjimo gražesnių daigtų. Ten, po stiklais, sudėtos prabos mūsų naminės industrijos. Vienoj šėpoj: apie 22 margai megstos pirštinės (daugiau iš Prūsų), kelios juostos, megsta tašė, karieliai, keletas abrusų, rankovgaliai, drobės (iš Prūsų ir Lietuvos)..... Antroj: keli šmotai drobės, marškiniai su išsiuvinėtomis krutinėmis ir rankovgaliais, keli abrusai, karieliai, auksinė ir sidabrinė pakalkės, megstos staltiesės, skepetos. Čia teipgi padėti du senoviški moterų kostiumai, kiklikai ir prikyštės (iš Prūsų ir *Suv. g.*).

Apart to keli audimai ir mezginiai yra sunaudoti del Parodos pagrožinimo: Plačia lietuviška juosta yra apvestas viršutinis randas prie Grinčios, juostomis apvestos nekurių fotografijų grupos, vienas divonas yra sunaudotas kaip prie grinčios, trys kiti divonai iškabinti ant sienų. Ant vieno iš tų ant sienos kabančių divonų yra lietuviškas parašas: *Klaipėdos krašte austa Lietuvninkes Paryžiaus Parodai Mete 1900*.

Čia mes aprašėme tik patį Parodos pasienį. Ale atmykime, kad prie mūsų priguli visas prieangio vidurys. Ant aslos, apart anų dviejų šėpukių su naminiais išdarbiais, tiesa, daugiau negalima buvo ką dėti, reikėjo jog palikti vietą del priėjimo. Ale prie stiklinių durių, pasieniais da daug buvo vietos. Ten, po dešinei pusei, patilpo paroda mūsų ukininkystės.

Siauroj šėpoj, pasienij, vis po stiklu, matyt keletas naminių išdarbių, kelios linų grįžtės, verpalai, keli žiupsniai yvairių javų. Čia randasi teipgi fotografijos, parodančios lauko ir namų darbus Lietuvoje: kaip akėja, pjauja, aria, grėbia, kaip verpia ir audžia..... Reikia pripažinti, kad daigtų, išdarbių, javų ir vaisių iš mūsų ukininkystės buvo suvis mažai. Daugiau jau buvo ukiškų padarų. Keletas iš tų padėta šėpoj, kiti sukabinti ant sienos, augsčiau šėpos. Vieni naturališko didumo: sėtuvė, rėtis, gelda, kultuvė, gorčius, kočėlas, lanktis..., kiti mineaturoj: akėčios, staklės, žagrė, mintuvai, grėblys....

Kad užpildyt, sienos čion buvo pridengtos, ypač po kairei, divonais, fotografijomis iš ukininkystės, šėp iš lietuviško gyvenimo, lietuviški tipai, triobos.... daugiau iš Prūsų, menkiausiai iš Lietuvos. Viršui šėpos pakabinta mapelė rankų piešimo, su parašu: *Repartition du Sol - Padalinimas žemės (Lietuvoj)*. Nuo durių po kairei pusei, ant sienos prikabinta ir onoj šėputė su lietuviškais knygomis, spausdoms gotiškoms literomis, apie kurią jau minėjome.

Tarpe visokių fotografijų, primušta prie sienos buvo ir fotografija p. Smalakio, lietuviško pasiuntinio į cecorystės seimą Vokietijoje. Kada pirmu kartu aplankiau parodą, ta fotografija da buvo, nuėjęs antru kart jau jos neradau. Turėjo nulupt ją koks vokiečys patrijotas, nes ant fotografijos buvo parašyta: *Mr. Smalakys, le deputé de Lithuanie Prusienne au Reichstag*.

Kaip skaitytojai jau iš aprašymo numano, mūsų Parodos skyriuje lankytojus labiausiai užėmė Lietuviškoji Grinčia. Vyrai, kaip galima buvo iš šalies žiurint užtemyti, tēmijo į jiems dimnus Lietuvos ukininkų parėdus: į piršlio kvolduotą sėrmėgą, ilgus aulus čėbatų, į kepurę ir lasdą, padėtą ant užslano, o moters žingėidžiai žiurėjo į lopšį ir pasilenkusios veizdėjo, ar apart ypilų yra kas lopšyje daugiau, ar ner' nieko? Viršui Grinčios, prie jos fronto, visi skaitė ant plačios tabelės

padėtą didelėmis literomis parašą: Lithuanie, o augščiau to parašo matė mūsų tautos žekklą, žirgvaikį, pridengtą draperijomis. Iš vieno ir kito šono parašo ant tabelės buvo po mapą: po tiesiai, pays de langue lithuanienne – mapa lietuviškos kalbos, sutaisyta pagal Kuršaitį, po kairei, Lithuanie an XIV siecle – Lietuva XIV šimtmetije, pagal Vrotnovskį. Šalimi mapų, žemyn, abiem šonais Grinčios, leidosi lyg stulpai, ant kurių po dešinei pakabintos fotografijos vidutinio dydžio, prastuose rėmeliuose, kelių lietuviškų raštininkų, puolusių po ranka rengenčio mūsų Parodą delegato, po kairei, paveikslai dviejų didžiųjų Lietuvos kunigaikščių, Gedemino ir Algerdo. Ten jau, šale, mapelė augimo mūsų rašlevos ir tula mapa vidurinių amžių Lietuvos.

Už mus' Parodos, ties trepais vedančiais augštyn į etnografiškąjį skyrių, stovėjo pora figūrų Amerikos, raudonskurių Indijonų iš kasžin kokios giminės. Iš visų trijų skyrių, patilpusių prieangije: Prieistoriškų Europos Gyventojų, Lietuviškos Parodos ir anų Indijonų, mūsų Paroda buvo principališkiausia. Inėję iš plataus Trocadero karidoriaus į prieangį, ant kurio durių buvo parašyta, kad per čia einasi į etnografiškąjį skyrių, lankytojai, kol dasiprotėjo, kad į tikrąją etnografišką parodą reikia lipti trepais ant augšto, užsilaikė prieangije, dairėsi, ir beabejonės, atkreipė atydą ant mūsų parodos. Žmonių čia visad buvo pilna.

Tiek apie mūsų Parodą. Apžiūrėjęs aną, pasidžiaugęs, ir aš, kartą su kitais, užlipau trepais į viršų. Tarpe yvairių etnografiškų grupų, užtikau ten grupą Kazokų, dovanotų, bene laike vienos iš pirmesniųjų parodų Paryžiuje, Maskolių valdžios ir lenkiškus Krokaviakų kostiumus su keliomis senoviškomis to krašto liekanomis, dovanotas, kokio lenkiško ponelio. In tarpą to skyriaus po parodai pateks ir mūsų Lietuviškoji Grupa su tulais sudovanotais del Parodos daigtais.

Ant rytojaus, užporyto pasimačiau ir pasipažinau su Paryžiaus lietuviais. Paskutinį transportą lietuviškų knygų, siųstą iš Amerikos del Parodos, da radau neatidarytą. Reikėjo užsiminti jų sudavadijimu ir išstatymu. Tas užėmė keletą dienų.

— Tamista pribuv ai į Paryžių gerame laike, tarė man vieną kart p. Ž....., bedėstydamas su manimi knygas ant Lietuviškos Parodos. Nuo 2 iki 6 dienai Rugsjučio Progresyviškoji Lenkų Jaunumėnė čia turė susivažiavimą. Ant antros savo sesijos jie žada pajudinti lietuviškąjį (ir rusiniškąjį) klausymą. Dasizinoję, kad Tamista vieši Paryžiuje, malonėtu, kad toj dienoj pributum ant jų susirinkimo.

4 dienoj Rugsjučio nuėjome su p. Ž..... ant salės. Susirinkimas jau buvo atidarytas. Suoluose sedėjo apie 80 ypatų, vyriškių ir moteriszkųjų, studentai, studentkos, jauni literatai, daugiausiai gyveną užrubežiuose Lenkijos, buvo daug delegatų ir iš Poznaniaus, Galicijos, keli net iš Varšavos, Vilniaus ir Peterburgo, tarp jų keletas lenkiškų žydelių.

(Toliaus bus).

Už prenumeratą „Tėvynės“ kurie skaito neprigulėdami į Susivienijimą, ir už apgarsinimus, piningai reiklia siųsti ant vardo;

T. Astramskas

31 N. 9th st., Philadel
phia, Pa.

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus miestus, reikalaudami „Tėvynės“ pasakykite adresą seną ir naują, pasakykite kokios kuopos sąnaris ar teip tik skaitytojas; mums butinai toks pažymėjimas yra reikalingas.

Red.

A. L. GRAICZUNAS, (LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Avenue.

CHICAGO, ILLINOIS

PRIIMA LIGONIUS { nuo 8 iki 10 ryto
nuo 12 iki 1 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.

Ateik pats arba gali paszaukt į savo namus. Gydau pasekmingai ir didžiausioje paslaptyje užlaikau užsikreciančias limpančias gėdingas ir prastoto vyriszkumo ligas. Atsiszaukentiems per laiszką šu apraszymu savo ligos duodu rodą.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspausstas lotiniszkomis literoms, gaunamas pas Inžinierių A. Maciejevskį

Prekė 1 rubl. už exempl. su pristatymu; imant 10 exempl. 20% rabato.

A. Maciejevskį,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

T. ANDRIUSZEVICZAJTE.

— DIRBA —

Arnotus, Karunas ir visus
bažnytinius parėdus,

— Teipogi —

Draugystems: Veliavas, Szarpas Kukardas.

Visa darba gerai pažystu. Lietuviszki kunigai ir lietuviszkos draugystės reikalaudami draugystems ar bažnytiniu iszdirbimu, raszykite pas mane klausdami prekių, o persitikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas geresnis kaip lenku, asz savo iszdirbimus gvarantuojau.

Su Guodone,

T. ANDRIUSZEVICZAJTE 115 W. Division St., Chicago, Ill.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczijų ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas kitokias dekoracijas.

Adresas; F. S. KLINGES

293 Carey ave.

Wilkes Barre, Pa.

AR ESI KURCZIAS??

Visokis kurtinis išgydimais gal naudotis dabar; tik nebiliai yra neižgydomi. Ožimą ausise sus'abdom tuojaus. Parasyki bndą apkurtimo ir nedagalėjimo, o egzaminacija yra už dyką. Gyditis galima savo stuboje.

Dr. Palton. 596 La Salle Ave. Chicago, Ill.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

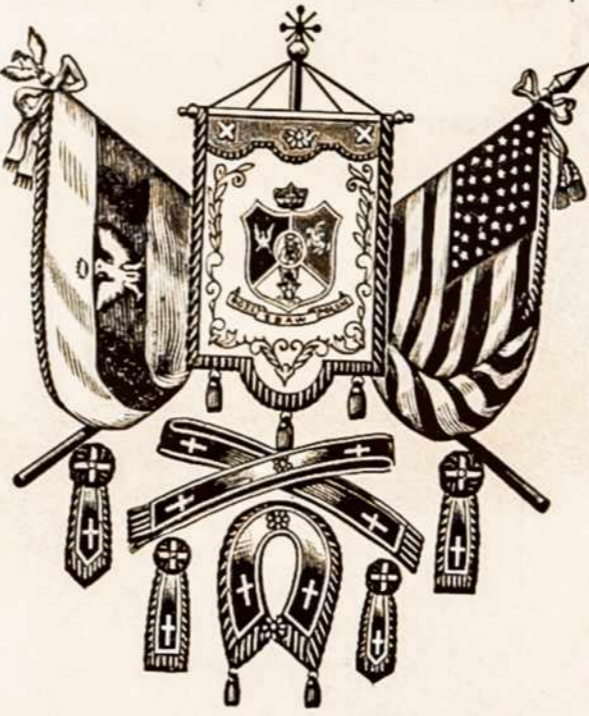

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti gudotiniems Kunigams ir gudotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszoiaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam koznas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vynoir visokių likierių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu!

Temikite gerai!

Ant **S. M** in str. einant isz miesto Pennsilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango **K. G. Udinskas**, nepamirszti turim jog saliuinkas yra bjauriai suželstas mainose, nukirsta viena ranka; todėl norint iszsigert stiklą gintariszko alaus, uželkite pas **G. Udinską**, nes jo vienintelis tik tame duonos kšnis kaipo koliekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA
Ramus tai ir pasznekas lietuvis kurs moka priderancziai su savais apsi eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis
Oisteriai skanus kepti ir žali.

Šios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaiczių	50c.
Istorija Europos	15
Krazių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj	35
(Ta pati knyga maskoliszkoj kalboj ..	\$1,00)
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszkaiz vaistinikystai	40
Medega Sim. Dankanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos)	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos)	17
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel.	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo	50
Prilips Ožys liepto galų (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Geral, greitai ir pigiai atlieka visokią drukoriszka darbą: drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visokią drukoriszka darbą, kokio tik kam prireikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsiszaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

31 N. 9th. str. Philadelphia, Pa.

Už **1 dol. 66** laksztus literatiszko turinio davė 1899 m.

Tevynes Sargas

V metai stovjs ant sargybos Lietuvų tautos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,
TILSIT. GERMANY

Z I N Y C Z I A .

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laikraszciu spaudina nežinomus **Vyskupo M. Valancziaus.**

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gerymus ir yra gana dorus ir pasznekas lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.